

Nagekomen technische vragen Water Natuurlijk

(31 maart 2025; plus vraag die gesteld is in de commissie WR&GW d.d. 26 maart 2025).

Vraag:

1. Een technische vraag m.b.t. aantal en trend van plaatsvinden van riooloverstorten. Er is een EU-richtlijn vastgesteld m.b.t. stedelijk afvalwater. En er bestaan KRW-normen die per 2027 behaald moeten worden. Tegelijkertijd ontstaan door klimaatverandering meer hoosbuien. De combinatie van strengere regelgeving aan de ene kant en meer hoosbuien en daardoor verhoogd risico op gebruik riooloverstorten aan de andere kant, vormt een uitdaging voor elke gemeente en daarmee ook voor het waterschap. Water Natuurlijk vraagt zich af welk aantal riooloverstorten in elke inliggende gemeente plaatsvinden en of hier een trend in zichtbaar is. Het waterschap ontvangt deze gegevens van elke gemeente, als het goed is. Daarom als vraag: Kan het waterschap een overzicht verstrekken van het aantal malen dat riooloverstorten hebben plaatsgevonden, per gemeente, over 2022-2023-2024? Mochten niet alle gegevens zijn ingestuurd door gemeenten, dan mag dat zichtbaar worden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat het waterschap veel tijd kwijtraakt aan het beantwoorden van deze vraag.

Dit zou toch bekend moeten zijn omdat gemeenten verplicht zijn dit te melden bij het waterschap.

Antwoord:

Er is geen verplichting van gemeenten om overstortgegevens aan het waterschap te verstrekken. Het waterschap kan daarom géén overzicht verstrekken. Daarnaast is niet bekend welke gemeenten welke gegevens inzichtelijk hebben. Het is waarschijnlijk dat niet alle gemeenten overstorten meten en registreren. Omdat overstorten wel een mogelijk knelpunt vormen voor het behalen van de KRW-doelen, wordt de aanpak van overstorten meegenomen in het KRW-impuls proces van het waterschap (en provincie) met gemeenten om de resterende KRW-opgave in beeld te brengen en aan te pakken.

Daarnaast was de vergadering zodanig 'lang', dat we een aantal vragen niet hebben kunnen stellen en dienen deze nu maar schriftelijk in als technische vragen m.b.t. agendapunt 5 Voorstel KRW-impulsmaatregelen Brabantse Delta vd Cie Water en Ruimte & Gezond Water d.d. 26 maart 2025:

Vraag:

1. Het ambtelijk advies rapport Arcadis geeft in de samenvatting een schatting van kosten en benodigde personele capaciteit voor de jaren 2025-2027. Voor WSBD wordt als personele capaciteit 9,75FTE opgegeven. Kan deze capaciteit door Arcadis uitgesplitst worden; bij welke maatregelen hoort welke extra capaciteit en wat voor functies betreft het dan?

Antwoord:

Bijlage B in het Arcadis rapport ('afweging van mogelijke maatregelen'; pagina's 68 t/m 96) geeft een uitsplitsing en onderbouwing van elke maatregel, zoals die door Arcadis in beeld is gebracht. De opdracht van Arcadis is afgerond met oplevering van het adviesrapport. In het KRW-impuls voorstel voor Brabantse Delta dat op woensdag 25 juni 2025 in het algemeen bestuur wordt behandeld, zullen de benodigde personele en financiële middelen nader zijn uitgewerkt.

Vraag:

2. De strategienota KRW-impuls Brabant stelt in maatregel 9 dat de lozingseisen beperkt zijn afgestemd op de KRW-doelen voor waterlichamen. Ook wordt vermeld dat WSBD voornemens is voor eind 2027 op een viertal rwzi's procesoptimalisaties door te voeren en dat grotere aanpassingen worden verkend en ontworpen voor na 2027. Duidelijk is dat hier een stevige

opgave ligt. Niet duidelijk is in welk tempo WSBD alle 17 rwzi's op KRW-doelniveau heeft gebracht ook in relatie tot de richtlijn stedelijk afvalwater. Het lijkt, gezien mogelijk beperkingen als verwoord in de context, van belang helderheid te creëren over de rwzi-ambitie van WSBD, zodat deze beperkingen tijdig kunnen worden weggenomen. Werkt WSBD aan het verkrijgen van een volledig beeld wanneer alle 17 rwzi's op KRW-doelniveau zijn (incl. voldoen aan de richtlijn stedelijk afvalwater) en wanneer is dat beeld beschikbaar?

Antwoord:

Momenteel werkt het proces waterketen aan het in beeld brengen van de gehele opgave van alle rwzi's (planvorming en bouwen) in de tijd. Het voldoen aan de vereisten van de KRW en de EU-richtlijn stedelijk afvalwater (ERSA) wordt daarin meegenomen. In de commissie Waterketen van 11 juni 2025 zal hiervan een beeld worden geschetst.

Nadere inhoudelijke toelichting:

- *De huidige rwzi's zijn geschikt om organische stof, N en P (nutriënten) te verwijderen tot aan de huidige vergunningseisen. De huidige rwzi's zijn niet ontworpen voor, en niet in staat om, aan alle eisen te voldoen die de nieuwe EU-richtlijn stedelijk afvalwater (ERSA) en de KRW-opgave stellen.*
- *Procesoptimalisaties: op een viertal rwzi's (Baarle-Nassau, Halsteren, Rijen en Riel) kan op korte termijn de zuiveringsprestatie voor P in het zomerhalfjaar worden verhoogd (door extra ijzer of aluminiumdosering). Dit draagt bij aan de lokale KRW-opgave voor eind 2027, maar is onvoldoende om de hele reductieopgave (aandeel rwzi's) voor fosfor op te lossen. Voor extra stikstofverwijdering biedt dit helaas onvoldoende soelaas.*
- *Procesoptimalisaties betreffen een tijdelijke impulsmaatregel in afwachting van structurele, grotere aanpassingen/uitbreidingen (na 2027; voor zowel stikstof en fosfor).*
- *Grotere aanpassingen/uitbreidingen: de meeste rwzi's moeten worden uitgebreid met een processtap voor extra N- en P-verwijdering. Voor verwijdering van microverontreinigingen moeten in elk geval de grotere rwzi's (Bath, Nieuwveer en Dongemond) worden uitgebreid met een extra processtap. Dit vereist planvorming en grote investeringen in bouwprojecten, en kost jaren.*
 - *De ERSA vraagt grote rwzi's (> 150.000 i.e.) eerst aan te pakken. De exacte aangescherpte effluent-eisen voor N en P zijn bekend, evenals het vereiste verwijderingsrendement voor (een gedefinieerd pakket) microverontreinigingen.*
 - *De KRW vraagt rwzi's aan te pakken die op gevoelig water lozen, en dat zijn juist kleinere rwzi's. Er is landelijk nog geen duidelijk beeld van de kwaliteitseisen waaraan (het effluent van) deze rwzi's dan moet voldoen. In dit kader past ook het aanvullende monitoringsprogramma van één jaar, dat een breed pakket aan chemische stoffen meet in het effluent en in het oppervlaktewater bij de rwzi's om zo inzicht te krijgen in het effect van de effluentlozingen op de oppervlaktewaterkwaliteit.*

Vraag:

3. *De strategienota KRW-impuls Brabant stelt in maatregel 12 dat de Provincie verantwoordelijk is voor 360 grote indirecte lozingen vnl. in Midden- en West Brabant. Er wordt vermeld dat deze vergunningen urgent KRW-proof moeten worden gemaakt. Vervolgens staat er als aanpak dat een pilot van 5 bedrijven wordt uitgewerkt. Dat lijkt zeer bescheiden t.o.v. de 360 grote indirecte lozingen en de aangegeven urgentie. Kan WSBD bij de Provincie nagaan of er een totaal ambitie bestaat m.b.t. het KRW-proof maken van alle 360 grote lozingen?*

Antwoord:

Het be- en herzien van alle provinciale vergunningen voor indirecte lozingen is een omvangrijke klus, waarvoor nog geen standaard werkwijze beschikbaar is. In de pilot met vijf bedrijven zal een werkwijze worden ontwikkeld, waarmee de rest van de 360 vergunningen zal worden gezien en herzien.

Vraag:

4. Inzake maatregel 15 van de strategienota KRW-impuls Brabant, is een onderdeel van de aanpak 'een traject voor aanpassing van het toelatingsbeleid voor gewasbeschermingsmiddelen'. Kan het WSBD toelichten wat voor traject dat is en hoe zij daaraan bijdraagt? En kan WSBD aangeven of zij bekend is met het Maatschappelijk Manifest Bestrijdingsmiddelen <https://natuurenmilieu.nl/app/uploads/Manifest-Bestrijdingsmiddelen.pdf> ?

Antwoord:

WSBD is bekend met het manifest. Het landelijke lobbytraject voor aanpassing van het toelatingsbeleid loopt via de Unie van Waterschappen en is erop gericht om bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen te toetsen aan de KRW-normen voor die betreffende stoffen. Nu wordt bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen nog uitgegaan van algemene, Europees vastgestelde emissienormen. De unie kaart dit samen met het ministerie van I&W aan bij het ministerie van LVVN en het CTGB. Zie ook: Toelatingsbeleid gewasbeschermingsmiddelen versus Kaderrichtlijn Water.

Vraag:

5. Waarom bevat de strategienota KRW-impuls Brabant geen maatregel m.b.t. grondwateronttrekkingen? De KRW heeft toch ook beschikbaarheid van voldoende water in scope? En er bestaat daarmee toch een issue gezien het bestaan van een Droogteagenda?

Antwoord:

De strategienota KRW-impuls Brabant bevat geen extra maatregel m.b.t. grondwateronttrekkingen, omdat dat al is geborgd in afspraken van het grondwaterconvenant en de droogteagenda. In het maatregeloverzicht op pagina 3 van de strategienota is dit als volgt verwoord: 'Maatregelen ten behoeve van grondwaterkwantiteit zijn (grotendeels) geen onderdeel van de gezamenlijke strategienota, aangezien maatregelen voor behoud, beschermen en herstel van grondwaterkwantiteit zijn vastgelegd in het Grondwaterconvenant (2021-2027) en de Droogteagenda Noord-Brabant (2024). Deze maatregelen worden wel als impulsmaatregelen voor de KRW-opgave beschouwd.' De maatregel die u noemt, is dus al geborgd. Het woord 'grotendeels' in de geciteerde formulering duidt er op dat bijvoorbeeld ook KRW-inrichtingsmaatregelen (zoals beek- en kreekherstel en herstel van natte natuurplek) bijdragen aan een natuurlijkere waterhuishouding (grond- en oppervlaktewater).

Vraag:

6. De presentatie bevat een slide inzake aanbevelingen Europese Commissie. Deze aanbevelingen zijn specifiek voor Nederland. Aanbeveling 9 stelt: 'Providing more clarity on the establishment and use of ecological flows, that is the level of water that must be left in the waterbody for the ecosystem to properly function'. Daar vennen op de Brabantse Wal al jaren zomers veel te laag staan of zelfs droogvallen, door grondwateronttrekkingen, lijkt de aanbeveling op zijn plaats; het lokale ecosysteem wordt daar jaar na jaar vernield met desastreuze gevolgen voor het aantal en de soortenrijkdom aan onder meer waterbroedvogels. Kan WSBD aangeven welke gevolgen deze aanbeveling van de Europese Commissie heeft met betrekking tot grondwateronttrekkingen op de Brabantse Wal?

Antwoord:

Waterschap Brabantse Delta werkt in het Convenant Water van de Brabantse Wal ([waterschap zet het werk aan natuur en water op de Brabantse Wal voort](#) | Waterschap Brabantse Delta) samen met diverse Vlaamse en Nederlandse partners (waaronder drinkwaterbedrijf Evides) aan het zo optimaal mogelijk houden/maken van het (grond)watersysteem. Deze gezamenlijke aanpak is in geest van de genoemde Europese aanbeveling.

Vraag:

7. Bonusvraag die gesteld is de vergadering van de commissie d.d. 26 maart 2025: Arcadis noemt een bonus-malusregeling. Kunt u dat nader uitleggen? Past het waterschap die toe? Of is het waterschap van plan die toe te gaan passen?

Antwoord:

Nee, het waterschap past geen bonus-malus regeling toe. Of het waterschap van plan is die toe te gaan passen is een bestuurlijke vraag.

Toelichting: Studies naar mogelijkheden voor aanpassingen in het financieringsstelsel voor het waterwaterbeheer (onder andere in Unieverband) hebben (nog) niet tot invoering van zo'n (landelijke) regeling voor waterkwaliteit geleid. In landelijk studies tot nu toe wordt de mogelijkheid in algemene zin als volgt omschreven: Korting op bestaande (of nieuwe) heffingen: een bonus-malus systeem, waarbij tariefdifferentiatie voor eenzelfde soort functie wordt ingezet. De vervuiler betaalt relatief veel ten opzichte van diegenen die niet vervuult.